

Från Sveriges delegation vid OSSE:s parlamentariska församling

Sammanfattning

Riksdagens delegation vid OSSE:s parlamentariska församling överlämnar bifogade redogörelse för verksamheten inom den parlamentariska församlingen under 2005.

Stockholm den 6 februari 2006

På delegationens vägnar

Tone Tingsgård

Kirsti Pulkka-Ericson

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Innehållsförteckning.....	2
Verksamheten inom OSSE:s parlamentariska församling 2005	4
1 Framväxten av samarbetet inom OSSE	4
2 Den parlamentariska dimensionen inom OSSE.....	5
2.1 Församlingens sammansättning och verksamhet.....	5
2.1.1 Plenarsessioner och vintermöten.....	5
2.1.2 Det ständiga utskottet	5
2.1.3 Presidiet (byrån)	6
2.1.4 Sekretariatet.....	6
2.2 Partigrupperna och övriga grupperingar	6
3 Den svenska delegationen	7
4 Verksamheten under 2005	8
4.1 Reformering av OSSE	8
4.2 Politiska frågor och säkerhetsärenden	10
4.2.1 Terrorism genom självmordsbombare	10
4.2.2 Terrorism och de mänskliga rättigheterna	10
4.2.3 Situationen i Abchazien.....	11
4.2.4 Moldavien.....	11
4.3 Ekonomi och miljö	11
4.3.1 Handel med små och lätta vapen	11
4.3.2 Penningtvätt och kampen mot korruption.....	12
4.3.3 Hot mot sjöfart och piratdåd	12
4.3.4 Miljökonferensen i Tromsø	12
4.4 Den mänskliga dimensionen, demokrati och de mänskliga rättigheterna.....	13
4.4.1 Kampen mot antisemitism	14
4.4.2 Människohandel.....	14
4.4.3 Människohandel för sexuella ändamål och missförhållanden bland internationella fredsbevarande styrkor.....	14
4.4.4 Behovet att skärpa uppförandekoden för OSSE:s fältpersonal	15
4.4.5 Finansieringen av ODIHR (Office for Democratic Institutions and Human Rights).....	15
4.4.6 Främjandet av fri journalistik	15
5 Genus och jämställdhet.....	16
5.1 Bättre genusbalans inom OSSE.....	16
6 Församlingens bidrag till parlamentarisk diplomati	17
6.1 Församlingens ad hoc-arbetsgrupper	17
6.1.1 Abchazien.....	17
6.2 Särskilda representanter.....	17

6.2.1 Församlingens särskilde representant för Nagorno-Karabach.....	17
7 Valövervakning.....	19
7.1 OSSE:s standarder för effektiv valövervakning	20
8 Samarbete med andra organisationer och närområden	21
8.1 Samarbetet i Medelhavsregionen	21
8.2 En resolution om Medelhavsdimensionen.....	22
8.3 Medelhavsforum.....	22
Sveriges delegation till OSSE:s parlamentariska församling	23
Den parlamentariska församlingens och utskottens ledning	24
OSSE:s medlemsstater	25
Samarbetspartner.....	26

Verksamheten inom OSSE:s parlamentariska församling 2005

1 Framväxten av samarbetet inom OSSE

Den parlamentariska församlingen i Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) inrättades 1991 då organisationen fick en fastare institutionell struktur.

OSSE, i sin tur, har utvecklats ur ESK, den europeiska säkerhetskonferensen.

Det europeiska säkerhetssamarbetet har institutionaliserats sedan 1975, då den s.k. slutakten undertecknades av de 35 ESK-ländernas statschefer vid ett toppmöte i Helsingfors. Slutakten omfattar tre områden, s.k. korgar, som behandlar säkerhetspolitiska frågor i den första korgen, ekonomi, forskning, teknologi och miljö i den andra korgen och de mänskliga rättigheterna och demokrati i den tredje korgen. ESK/OSSE hade stor betydelse för avvecklingen av det kalla kriget och demokratiseringsprocesserna i östra Europa under 1980- och 1990-talen.

OSSE:s verksamhet har utvecklats successivt i samband med toppmöten, ministermöten och möten inom den mänskliga och ekonomiska dimensionen. Utöver framtagandet av normer och stödet till en institutionell utveckling har krishantering blivit OSSE:s starka sida. Under 1990-talet spelade OSSE en alltmer aktiv roll. Det var händelseutvecklingen framför allt på Balkan som bidrog till att öppna möjligheter till agerande. Vid toppmötet i Istanbul 1999 antogs en stadga för europeisk säkerhet. I denna fastslås OSSE:s operativa roll att förebygga och begränsa konflikter och att främja demokratisk utveckling.

OSSE omfattar numera 55 medlemsländer. Samarbetet med länder utanför det egna geografiska området regleras genom partnerskapsavtal.

OSSE står för ett brett säkerhetsbegrepp som betonar samarbete. Det är viktigt att trygga parlamentarikernas möjlighet att delta i den internationella debatten om säkerhetspolitiken. De internationella organisationerna kan vara viktiga redskap i kampen mot nya hot som exempelvis den internationella terrorismen och brottsligheten.

2 Den parlamentariska dimensionen inom OSSE

2.1 Församlingens sammansättning och verksamhet

OSSE:s parlamentariska församling ska genom parlamentarisk dialog bidra till att utveckla och främja mekanismer som förebygger och löser konflikter samt utveckla och stödja demokratiska institutioner i medlemsländerna. Församlingen ska också utvärdera huruvida medlemsstaterna genomför OSSE:s mål. Målen för församlingens verksamhet anges i dess stadga. Administrativt är församlingen ett självständigt organ.

Församlingen har nu avslutat sitt femtonde verksamhetsår. Under de första åren begränsades verksamheten huvudsakligen till en plenarsession och valövervakningsinsatser i nyetablerade demokratier i Central- och Östeuropa. Från mitten av 1990-talet har verksamheten expanderat i takt med att församlingen tagit på sig nya uppgifter.

2.1.1 Plenarsessioner och vintermöten

I församlingens plenarsessioner och vintermöten deltar de nationella parlamentarikerdelegationerna från OSSE:s 55 medlemsländer. Församlingen har 317 ledamöter och lika många ersättare. Under sessionerna följer parlamentarikerförsamlingen upp hur OSSE:s mål efterlevs, diskuterar teman som behandlas i OSSE:s ministerråd och under toppmötena samt granskar åtgärder som stöder demokratiska institutioners utveckling och en fredlig lösning av konflikter. En dialog med OSSE:s organ på regeringsnivå utgör en viktig del av sessionerna. Beslut i församlingens plenum fattas med majoritet. Under 2005 hölls plenarsessionen den 1–5 juli i Washington och vintermötet den 24–25 februari i Wien.

OSSE:s parlamentariska församling har tre fackutskott som motsvarar ESK:s tre korgar. Dessa sammanträder i samband med plenarsessionen och vid vintermötet, då även ett gemensamt möte för alla tre utskott hålls.

2.1.2 Det ständiga utskottet

Församlingens ständiga utskott är sammansatt av de nationella delegationernas ordförande, församlingens presidium och de tre utskottens presidier. Det ständiga utskottet föreslår en dagordning för sessionen och tar ställning till aktuella politiska frågor mellan sessionerna. Det beslutar bl.a. vilka föreslagna tilläggsämnen som ska tas upp till debatt och vilka fackutskott som ska bereda ärendena. Beslut fattas enligt principen konsensus minus en. Enbart delegationsordföranden har rösträtt i det ständiga utskottet. Under 2005 sammanträdde det ständiga utskottet den 24 februari, den 1 juli och den 8 oktober.

2.1.3 Presidiet (byrå)

Församlingen leds av en president som väljs för ett verksamhetsår med möjlighet till omval en gång. Vid årets plenarsession i Washington omvaldes *Alcee L. Hastings* (USA; demokrat) till president. Försök har gjorts att möjliggöra en treårig mandatperiod men förslaget har inte fått tillräckligt stöd. I praktiken har presidenterna suttit två år.

Församlingens styrelse eller presidium (byrå) består av presidenten och nio vicepresidenter som väljs för tre år. Varje år väljs tre nya vicepresidenter. Det finns möjlighet till ett omval. Maximalt kan alltså en vicepresident ingå i presidiet i sex år.

Presidiet samlas även vanligtvis i april i utvidgad form med deltagande av utskottens presidier för att förbereda rapporter och resolutionsutkast inför plenarsessionen i juli.

2.1.4 Sekretariatet

Med ett relativt snabbt roterande presidentskap blir det sekretariatet som svarar för kontinuitet. Det har säte i Köpenhamn (14 personer) och en filial i Wien (2 personer). Församlingens högste tjänsteman är generalsekreterare *Spencer Oliver* (USA). Han har lett sekretariatet sedan starten och fick genom det ständiga utskottets beslut i Washington ett fortsatt mandat på sex år.

OSSE har sex officiella språk: engelska, franska, italienska, ryska, spanska och tyska. Församlingens dokument och uttalanden översätts till dessa språk. Tolkning på möten och konferenser sker också till dessa sex språk.

2.2 Partigrupperna och övriga grupperingar

Inom församlingen verkar fem partigrupper: socialistgruppen, den konservativa gruppen, den liberala gruppen, vänstergruppen och den gröna gruppen. Grupperna har inga sekretariat. De får inte heller några finansiella bidrag från församlingen. Partigrupperna sammanträder i samband med de stadgeenliga mötena.

Vid sessionerna förekommer även regionala möten. De nordiska delegationerna har sammanträtt en gång per år men nu har kretsen utvidgats med de baltiska länderna. Detta skedde på svenskt initiativ och genomfördes första gången 2005. Ordförandeskapet roterar. Finland var samordnare under 2005. År 2006 är det Sverige som tar över samordningsansvaret.

3 Den svenska delegationen

Antalet delegater i de nationella delegationerna läggs fast i församlingens procedurregler. I riksdagens OSSE-delegation ingår åtta ordinarie ledamöter och åtta ersättare som väljs av kammaren för en hel valperiod:

Ordinarie ledamöter:	Ersättare:
<i>Tone Tingsgård, s</i>	<i>Håkan Juholt, s</i>
<i>Göran Lennmarker, m</i>	<i>Ola Sundell, m</i>
<i>Martin Nilsson, s</i>	<i>Åsa Lindestam, s</i>
<i>Cecilia Wigström, fp</i>	<i>Allan Widman, fp</i>
<i>Carina Hägg, s</i>	<i>Carina Ohlsson, s</i>
<i>Urban Ahlin, s</i>	<i>Ronny Olander, s</i>
<i>Annelie Enochson, kd</i>	<i>Holger Gustafsson, kd</i>
<i>Sermin Özurküt, v</i>	<i>Karin Thorborg, v</i>

De svenska mandaten i församlingens utskott:

I utskottet: politik och säkerhet: Göran Lennmarker, Urban Ahlin och Sermin Özurküt

II utskottet: ekonomi och miljö: Martin Nilsson och Carina Hägg

III utskottet: MR och demokrati: Tone Tingsgård, Cecilia Wigström och Annelie Enochson.

Svenska delegater har valts till följande uppdrag av församlingen:

- *Tone Tingsgård* har valts till vicepresident 2003–2006 och ingår därmed i församlingens presidium (byrå). Hon har dessutom ett uppdrag från församlingens president som särskild representant i genusfrågor. Hon leder församlingens arbetsgrupp för Abchazien och ingår i en arbetsgrupp för Moldavien.
- *Göran Lennmarker* fortsätter som ordförande för det politiska utskottet. Därmed ingår han i det utvidgade presidiet och det ständiga utskottet ex officio. Han verkar som presidentens särskilde representant när det gäller konflikten i Nagorno-Karabach. Dessutom ingår han i en ad hoc-arbetsgrupp som förbereder en omarbetning av församlingens stadga.
- *Cecilia Wigström* fortsätter som vice ordförande för det tredje utskottet, MR-utskottet. Därmed ingår hon i det utvidgade presidiet och det ständiga utskottet ex officio. I frånvaro av utskottets ordförande ledde Wigström MR-utskottets arbete i Washington.
- *Urban Ahlin* är vice ordförande för en arbetsgrupp som syftar till att stärka samarbetet mellan OSSE:s olika institutioner. Han är medlem i en arbetsgrupp för Vitryssland.

4 Verksamheten under 2005

Församlingens fjortonde plenarsession hölls i Washington D.C. den 1–5 juli 2005 på inbjudan av den amerikanska kongressen. Vintermötet den 24–25 februari hölls sedvanligt i Wien.

Det ständiga utskottet sammanträdde den 24 februari, den 1 juli samt den 8 oktober. Presidiet höll sina sammanträden i anslutning till sessionen och vintermötet och sammanträdde dessutom den 18 april i Köpenhamn och den 4 december i Ljubljana.

Församlingen beslutar om sin egen verksamhet och budget. Verksamheten finansieras genom bidrag från medlemsländernas parlament. Församlingens budget 2005–2006 (budgetåret börjar den 1 oktober) uppgår till 2 371 212 euro, vilket innebär en ökning med 2,67 % från det föregående budgetåret då totalutgifterna var 2 309 576 euro. Den svenska delegationens bidrag utgör 3,55 %, dvs. 789 379 kr eller 84 178 euro (2004–2005 var bidraget 81 990 euro). De största finansiella bidragen är på 9,1 % (Tyskland, Storbritannien, Italien och Frankrike) och de minsta på 0,11 %. Ett medlemsland som inte erlagt sitt finansiella bidrag inom utsatt tid förlorar sin rösträtt vid församlingens voteringar. Tre länder hade vid sessionens öppnande 2005 ännu inte betalat sina bidrag och kunde därmed inte rösta.

4.1 Reformering av OSSE

Huvudtemat för årets plenarsession ”Nya utmaningar 30 år efter Helsingfors slutakt” är ett led i det pågående arbetet i att definiera organisationens roll i den förändrade europeiska samarbetsstrukturen. Det reflekterar de krav på förändring som EU:s och Natos utvidgning ställer för samtliga europeiska samarbetsorganisationer.

OSSE och dess parlamentariska församling måste möta de stora förändringarna inom den europeiska säkerhetspolitiken och andra områden genom att ändra sina egna mål och arbetssätt. EU och Nato har utökat sin verksamhet som alltmer överlappar OSSE:s mandat. OSSE måste vara kapabelt till reformering och anpassning till den nya omvärlden och visa handlingskraft inför nya hot och utmaningar, sade församlingens president Hastings i sitt öppningsanförande vid plenarsessionen i juli. Det förutsätter reformer om organisationen fortsatt vill vara en viktig aktör. Det finns många arbetsuppgifter inom OSSE:s ansvarsområde att ta itu med.

Församlingens möjligheter att följa och påverka ministerrådets verksamhet har under de senaste åren handlat dels om OSSE:s budget och därmed prioriteringar av organisationens verksamhet, dels om behandlingen av församlingens rekommendationer och deklARATIONER i ministerrådet. Församlingen har konsekvent arbetat för att förstärka OSSE:s parlamentariska dimension och

krävt mer öppenhet inom OSSE. Relationerna mellan OSSE:s institutioner har därmed kommit i fokus.

Regeringssidans sätt att fatta beslut inom OSSE har upprepade gånger kritiserats. Församlingen har kritiserat bristen på effektivitet inom organisationen och påpekat att OSSE riskerar att inte nå sina mål på grund av bristande reformvilja bland medlemsländerna. Parlamentarikerna har påpekat nödvändigheten att ändra den konsensusregel som tillämpas i OSSE:s beslutsfattande och föreslagit att det permanenta rådet ges ett formellt åliggande att ta ställning till församlingens resolutioner.

Församlingens ansträngningar att öka sitt inflytande har gett resultat. Genom inrättandet av församlingens kontaktbyrå i Wien har man åstadkommit ökad dialog och informationsutbyte mellan institutionerna. Möjligheten att uttala sig om OSSE:s budget ger också inflytande.

För att stärka samarbetet mellan OSSE:s olika institutioner har församlingen upprättat en särskild arbetsgrupp under ledning av kongressledamoten *Steny Hoyer* (USA). Församlingen har ökat sin verksamhet genom att hålla vintermöten och höstmöten och därmed förs dialog mellan institutionerna numera både i samband med de årliga plenarsessionerna, vid vintermötet och vid höstmöten. Regeringssidan hade i början av året utsett en grupp eminenta personer för att föreslå reformer inom OSSE. Församlingen framförde synpunkter på gruppens sammansättning. Bland andra undrade *Cecilia Wigström* vid vintermötet varför det inte fanns några kvinnor bland de eminenta personerna trots OSSE:s uttryckliga mål att främja mänskliga rättigheter och jämställdhet.

För att kunna ge sitt eget konkreta bidrag till OSSE:s reformprocess har församlingen, i samarbetet med Swiss Foundation for World Affairs, arrangerat ett kollokvium med deltagande av inbjudna experter, politiker och diplomater. Kollokviet hölls i juni i Washington och dess rekommendationer lämnades till Hoyers arbetsgrupp. I sina slutsatser understryker kollokviet behovet att öka dialogen och ett närmare samarbete mellan OSSE:s olika institutioner. Dessutom rekommenderas att parlamentarikerna får en möjlighet att ställa skriftliga frågor till OSSE:s ledning. Det är också nödvändigt att förbättra församlingens egna arbetsmetoder. Bland annat påpekas ett behov av att förbättra vintermötets innehåll.

För att gå vidare med församlingens egna reformer har en ny arbetsgrupp för procedurfrågor tillsatts under ledning av den belgiska ledamoten *Pieter De Crem*. *Göran Lenmarker* ingår i arbetsgruppen. Till detta arbete har den svenska delegationen bidragit med egna förslag. Bland annat vill den svenska delegationen se mer öppenhet och tydliga regler vid tillsättningen av församlingens högsta tjänstemän. Vidare föreslås ett fjärde utskott inom församlingen med uppdrag att följa upp de antagna besluten. Tidsgränserna inför plenarsessionen behöver ändras så att delegaterna hinner läsa och reagera på nya initiativ. Dessutom vill den svenska delegationen få generösare debatttider vid plenarsessionen.

I Washington antog parlamentarikerna *en resolution om OSSE:s reform*. Församlingen rekommenderar att regeringarna utan dröjsmål startar förberedelser för att genomföra de eminenta personernas rekommendationer och att hänsyn tas till kollokviets rapport. Församlingen bör vara representerad vid dessa förhandlingar.

4.2 Politiska frågor och säkerhetsärenden

Första kapitlet i församlingens Washingtondeklaration OSSE:s framtida utmaningar betonar att medlemsländerna i OSSE måste följa de grundläggande folkrättsprinciperna, vilka lagts fast i Helsingfors slutakt. Församlingen konstaterar vidare att det främsta ansvaret för fred och säkerhet ligger hos FN och att olösta konflikter utgör ett allvarligt hot mot säkerhet och stabilitet. Södra Kaukasus och Centralasien med en ökande illegal människo-, drog- och vapenhandel, där OSSE gränsar till Mellanöstern och den indiska halvön, utgör ett växande säkerhetshot. Extra resurser kommer att behövas för att bekämpa detta, och man föreslår bl.a. att OSSE ska utöka gränsövervakningen i vissa länder. Kampen mot terrorism och transnationell brottslighet får inte ske på ett sådant sätt att de mänskliga rättigheterna undermineras. Församlingen framhäver OSSE:s viktiga roll genom sina fältmissioner. Parlamentarikerna konstaterar att samtliga OSSE:s medlemsländer är utsatta för risker vad gäller miljön och föreslår utökat regionalt samarbete.

4.2.1 Terrorism genom självmordsbombare

På ett italienskt initiativ behandlade det politiska utskottet en resolution om terrordåd genom självmordsbombare som sedan antogs av plenarsamlingen. Terrorattacker som t.ex. i New York och Washington den 11 september 2001, Madrid den 11 mars 2004 och en lång rad andra i Israel, Ryssland, Istanbul etc. har utförts av självmordsbombare. Med hänvisning till Internationella brottmålsdomstolens stadga anser församlingen att dessa terrordåd är mycket allvarliga brott mot mänskligheten. Vidare påminner församlingen om Europarådets riktlinjer från 2002 som gör gällande att de mänskliga rättigheterna och medborgarnas friheter bör respekteras rigoröst i kampen mot terrorismen.

4.2.2 Terrorism och de mänskliga rättigheterna

Församlingen antog en resolution om terrorism och de mänskliga rättigheterna som folketingsledamoten *Jeppe Kofod* från Danmark hade presenterat. Den fokuserar på FN:s säkerhetsråds resolution 1373 som handlar om det hot mot internationell fred och säkerhet som terrorism utgör. Församlingen uttrycker oro över det ökande antalet offer, särskilt barn, till följd av terrordåd. All slags terrorverksamhet fördöms som allvarliga hot mot fred och säkerhet.

4.2.3 Situationen i Abchazien

På initiativ av Georgiens talman Nino Burjanadze antog församlingen en resolution om situationen i utbrytarrepubliken Abchazien. Församlingen beklagar att framsteg inte gjorts i fredsprocessen och vädjar till Ryssland att avstå från verksamhet som hindrar denna process. Församlingens ad hoc-arbetsgrupp för Abchazien får församlingens fortsatta stöd i sitt arbete att främja en politisk lösning på konflikten.

4.2.4 Moldavien

Församlingen inrättade år 2000 en ad hoc-arbetsgrupp för Moldavien. Genom arbetsgruppen vill församlingen bidra till OSSE:s ansträngningar att hitta en lösning på den mångåriga konflikten om utbrytarrepubliken Transnistrien. Det gäller bl.a. att bestämma den rättsliga ställningen för Transnistrien inom ramen för en enhetlig moldavisk republik. Målet har varit att utarbeta en grundlag enligt vilken Moldavien blir en förbundsstat. Enligt överenskommelsen vid OSSE:s toppmöte i Istanbul förutsätts tillbakadragande av rysk militär från området.

Moldavienfrågan har varit ett ständigt återkommande ämne vid församlingens sessioner och initierades även i Washington av ad hoc-arbetsgruppen. Församlingen uttrycker sin besvikelse över att den ömsesidiga misstron mellan myndigheterna i Tiraspol och Chisinau lett till en serie unilaterala åtgärder som skadar möjligheterna till en lösning. Det låsta förhandlingsläget försvårar den ekonomiska och sociala utvecklingen i Moldavien och landets integration i europeiska samarbetsstrukturer.

4.3 Ekonomi och miljö

I Washingtondeklarationens ekonomiska avsnitt understryks behovet av åtgärder mot fattigdom, ökande ekonomiska och sociala skillnader samt hög arbetslöshet som utgör grogrunden för terrorism, extremism, organiserad brottslighet, människohandel och illegal migration. Globaliseringen och resursbristen kan negativt påverka länder vars ekonomier är under utveckling. För att undvika vidgade sociala och ekonomiska klyftor är det nödvändigt att hjälpa länder att integreras i internationella ekonomiska system.

Nödvändigheten av regionalt samarbete understryks i deklarationen, inte minst mot bakgrund av den miljökonferens som arrangerades av församlingen i Tromsø i Norge under våren. De deltagande staterna uppmanas att utöka samarbetet på miljöområdet och ratificera befintliga internationella juridiska instrument gällande ekonomi och miljö, bl.a. Kyotoprotokollet.

4.3.1 Handel med små och lätta vapen

Initiativet till en resolution om handel med lätta vapen kom från den belgiska ledamoten *Francois-Xavier De Donnea*. Små och lätta vapen utgör ett hot

mot säkerhet och stabilitet världen över. OSSE har deltagit aktivt i internationella ansträngningar för att förebygga anhopning och okontrollerad spridning av små och lätta vapen. Församlingen föreslår en uppföljningsmekanism för att underlätta genomförandet av OSSE:s beslut på detta område.

4.3.2 Penningtvätt och kampen mot korruption

Kampen mot penningtvätt handlar om att förhindra finansieringen av terrorism, illegal narkotikahandel, organiserad brottslighet, korruption och skatteflykt. Att korruption försvagar demokratins grunder och OSSE:s gemensamma värderingar samt hindrar hållbar utveckling slås fast av församlingen i två resolutioner som den kanadensiska ledamoten *Roy Cullen* initierat. Den ena handlar om penningtvätt, den andra om kampen mot korruption. Församlingen uppmanar OSSE:s medlemsstater att öka sina ansträngningar att bekämpa korruption och penningtvätt samt ratificera FN:s konvention mot korruption.

4.3.3 Hot mot sjöfart och piratdåd

I en resolution som initierats av den nederländska ledamoten *Ineke Dezentje Hamming* konstateras att säkerheten inom sjöfarten är en hörnsten för världens fria handel. Pirater och terrorister hotar handelsfartyg på många hav. Hotet ökar i särskilt stor omfattning i Malackasundet, en av världens mest trafikerade farleder, där ca 30 % av världens handelsvaror och stora oljefartyg passerar. Resolutionen uppmanar OSSE:s medlemsstater att motverka hot mot internationell sjöfart.

4.3.4 Miljökonferensen i Tromsø

I församlingens subregionala konferens ”Miljö, säkerhet och samarbete i höga Norden” den 12–13 maj 2005 i Tromsø, Norge, deltog från den svenska delegationen *Tone Tingsgård, Göran Lennmarker, Carina Hägg* och *Åsa Lindestam*.

Konferensen fokuserade på de nya utmaningar som har ett samband med klimatförändringen i Norden där tillgångarna på fiske, olja och gas är mycket sårbara. Här finns stora kapitalintressen som värnas speciellt av Norge och Ryssland, men även av USA och EU.

Arktiska rådets utvärderingsrapport visar att klimatförändringar kommer snabbare och har större effekt än man tidigare trott. Miljöhoten har blivit en brådskande global säkerhetsfråga som måste hanteras.

Med internationellt stöd arbetar man nu med att städa upp efter kärnkraftsavfall som finns i Murmanskområdet, vilket annars kan bli ett säkerhetspolitiskt problem. Kolahalvön är ett mycket problematiskt område med stora ansamlingar av kärnvapenbestyckade ubåtar. Det pågår ett uppröjningsarbete i vilket förutom Norge även Kanada, USA och Sverige deltar.

Enligt Polarinstitutet i Svalbard präglas situationen i Arktis av en större politisk oförutsägbarhet som följd av ett ökande intresse för olje- och gasfält i området. Orsaker till miljöföroreningar var exploateringen av biologiska resurser, radioaktivitet och olja, den starkt ökande skeppsfrakten av olja från Ryssland och Nordsjön samt klimatförändringar. Av all oexploaterad olja finns 25 % i den arktiska regionen, enligt ett norskt oljebolag. Det förväntas en stark tillväxt i efterfrågan på olja fram till 2030, vilket kommer att leda till stora investeringar och man bör därför genom politiska initiativ söka reglera säkerheten. Olje- och gasindustrin vill påbörja produktion i Arktis, men det finns stora miljörisker förbundna med detta, enligt miljöorganisationen Bellona som menade att fartygstransporter i den arktiska regionen är extremt farliga för det känsliga ekosystemet.

Två miljöinstitut i Norge pekade på att effekterna i Arktis av den globala uppvärmningen förväntas leda till stora ekologiska, sociala och ekonomiska förändringar och även påverka den övriga världen. Om isen på Grönland smälter kommer det att leda till att havens vattennivå stiger 6–7 meter. Det finns då en risk för att Golfströmmen ändrar riktning. Det är en politisk fråga hur man ska förhålla sig till miljöförändringarna, och det är för sent att agera om 20–30 år.

Församlingens president *Hastings* stödde Arktiska rådets förslag om *Polar Year 2000–2008* och även ett förslag att hålla en ny miljökonferens förlagd till Alaska.

4.4 Den mänskliga dimensionen, demokrati och de mänskliga rättigheterna

Washingtondeklarationens tredje avsnitt behandlar ett brett spektrum av frågor inom OSSE-staterna. Olösta konflikter kan leda inte bara till allvarliga kränkningar av mänskliga rättigheter utan också utgöra ett hot mot säkerhet och stabilitet. Jämställdheten är ett ämne i fokus. Församlingen betonar att principen om jämställdhet mellan könen ständigt ska beaktas. Den ska reflekteras i sammansättningen av representativa institutioner, i politik och i det sociala livets alla aspekter. Församlingen tar upp även en anomali i världsländets lagstiftning och uppmanar USA:s kongress att genom lagstiftning garantera rösträtt i nationella val för huvudstaden Washingtons invånare.

Kampen mot olika former av diskriminering behöver intensifieras genom gemensamma insatser. Församlingen uppmanar medlemsländerna att hindra att hat mot olika grupper sprids i massmedier, läroböcker eller via Internet. Församlingen påpekar att förekomsten av politiska fångar i vissa medlemsstater inte kan accepteras. Ytterligare ämnen som tas upp i resolutionen är religionsfrihet, mångfald i utbildning, partisystem i en demokrati, fria och rättvisa val, pluralism och parlamentarisk kontroll av verkställande organ. Dessutom uppmärksammas de blodiga incidenterna i Andijan i Uzbekistan i maj 2005 och framhålls att händelserna kräver en neutral och oberoende granskning.

4.4.1 Kampen mot antisemitism

Församlingen påminner om sina egna tidigare resolutioner beträffande antisemitism. Ökningen av det antisemitiska våldet utgör ett hot mot fred, pluralism, de mänskliga rättigheterna och demokrati. Ökande tendens till rasism kräver utöver lagstiftning även samarbete och samordning mellan medlemsstaterna. OSSE har även under 2005 genom en konferens i Cordoba fokuserat på problematiken med antisemitism, något som församlingen noterar med tillfredsställelse. Församlingen föreslår en mekanism för att granska antisemitiska incidenter.

4.4.2 Människohandel

Vid sessionen i Washington antog församlingen återigen en resolution om människohandel. Genom säkerhetsstadgan har OSSE:s medlemsstater förbundit sig att sätta stopp för alla former av människohandel. Trots detta åtagande är människohandelns omfattning i OSSE-länderna alarmerande. Parlamentarikerna har tidigare slagit fast att människohandel är en allvarlig kränkning av de mänskliga rättigheterna och krävt att den kriminaliseras. Det är viktigt att närma sig problemet övergripande genom att arbeta förebyggande samtidigt som förbrytare åtalas och offer och vittnen skyddas. Eftersom problemet är gränsöverskridande måste det bekämpas såväl i ursprungs-, transit- som destinationsländerna. Fördjupat samarbete mellan berörda länder behövs. Församlingen uttrycker sin oro över den ökande handeln med människor. För att förebygga denna handel behövs åtgärder som förbättrar levnads- och arbetsförhållanden för de personer som riskerar att utsättas för människohandeln. Efterfrågan i destinationsländer för offrens tjänster utgör grunden för fenomenet. Ett system för att skydda människohandelns offer efterlyses. OSSE:s medlemsstater anmodas ratificera de relevanta internationella konventionerna.

4.4.3 Människohandel för sexuella ändamål och missförhållanden bland internationella fredsbevarande styrkor

Initiativtagare till denna resolution var den amerikanska kongressledamoten *Christopher Smith*, tillika församlingens talesman för frågor om människohandeln. Det finns en koppling mellan efterfrågan på kommersiella sexuella tjänster och människohandeln för sexuella ändamål. När internationella fredsbevarare och annan personal i internationella uppdrag köper sexuella tjänster finns en risk att de bidrar till ökad människohandel. Församlingen uttrycker avsky inför missförhållanden bland FN:s fredsbevarare i Kongo som har sexuellt utnyttjat lokalbefolkningen. Församlingen kräver att OSSE:s medlemsstater ratificerar relevanta internationella konventioner om människohandeln.

4.4.4 Behovet att skärpa uppförandekoden för OSSE:s fältpersonal

Initiativet till denna resolution togs av *Carina Hägg*. Församlingen påminner i resolutionen om OSSE:s åtagande från 1991 att genom lagstiftning eliminera alla former av våld mot kvinnor, handeln med kvinnor och utnyttjande av kvinnor genom prostitution. Prostitutionen är ett hinder när det gäller jämlikhet mellan kvinnor och män. I resolutionen rekommenderas att uppförandekoden för OSSE:s fältpersonal skärps genom att förbjuda köp av sexuella tjänster. Den förändrade uppförandekoden rekommenderas att gälla för alla som har ett uppdrag från OSSE.

4.4.5 Finansieringen av ODIHR (Office for Democratic Institutions and Human Rights)

Ett förslag till en resolution om ODIHR:s finansiering presenterades av den amerikanske kongressledamoten *George Voinovich*. I resolutionen uppmanas medlemsstaterna att utvärdera ODIHR:s resursbehov och förse institutionen med de nödvändiga resurserna.

4.4.6 Främjandet av fri journalistik

Församlingens journalistpris instiftades 1996 för att främja organisationens arbete för demokrati och mänskliga rättigheter och de principer för fri journalistik som fastställdes genom Budapestdeklarationen 1994. Priskommittén består av presidiet för församlingens tredje utskott.

År 2005 delades journalistpriset ut för tionde gången. Vid årets utgång ser prisets framtid inte alltför ljus ut. Antalet sponsorer har minskat så att risken är stor att utdelningen måste upphöra.

Pristagaren 2005 var den ukrainska tv-kanalen Channel 5. Genom att förära den ukrainska tv-kanalen priset betonade församlingen dess roll under händelserna från oktober till december 2004 som ledde till en fredlig övergång till ett mera demokratiskt system. Journalisterna på Channel 5 visade stort kurage i sin objektiva rapportering vid en tidpunkt då regeringen försökte kontrollera all medierapportering och därigenom manipulera valprocessen.

Riksdagens OSSE-delegation låg bakom nomineringen av Channel 5 till journalistpriset. Priskommittén stödde enhälligt det svenska förslaget.

5 Genus och jämställdhet

Tone Tingsgård fick förnyat mandat som presidentens särskilda representant för genusfrågor. Uppdraget består i att rapportera om situationen inom OSSE, att stimulera dialogen om genusfrågor i organisationen och att utveckla en mer aktiv genusprofil för den parlamentariska församlingen. Representanten ska även i samarbete med OSSE organisera relevanta aktiviteter och ta initiativ till rapporter på området.

Rapporten om genusbalansen i OSSE:s institutioner och fältmissioner år 2005 (*OSCE PA Gender Balance Report July 2005*) presenterades under plenarsessionen i Washington. *Tingsgård* menade att innehållet i rapporten är deprimerande då jämställdheten försämrats sedan föregående år. Det finns en stor brist på kvinnor på toppositioner i organisationen och i fältmissionerna. Nu krävs det politisk handlingskraft för att komma till rätta med problemet. Positiva åtgärder behövs för att öka kvinnornas andel inom organisationen. När det gäller den parlamentariska församlingen skulle en ändring av reglerna behövas för att förbättra den kvinnliga representationen.

Vid ett informellt möte den 1 juli i Washington deltog ett flertal ledamöter för att diskutera arbetet med att öka jämställdheten i församlingen och de nationella parlamenten. Inbjudna gäster var kongressledamoten *Louise McIntosh Slaughter*, som informerade om arbetet med genusfrågor i den amerikanska kongressen, och *Beatrix Attinger Colijn*, som talade om OSSE:s arbete med jämställdhetsfrågor. *Tone Tingsgård* informerade om att hon avsåg att föreslå att församlingen tillsätter en arbetsgrupp om genusfrågor samt om att representanter för församlingen kommer att delta i FN:s konferens om kvinnor i politiken i New York i mars 2006. Som församlingens bidrag till konferensen förbereds en bok om erfarenheter av kvinnors politiska arbete.

5.1 Bättre genusbalans inom OSSE

Tone Tingsgård hade initierat en resolution om en bättre genusbalans inom OSSE som antogs av församlingens plenum. Trots den goda vilja som uttrycktes i OSSE:s genushandlingsplan 2000 kan få framsteg noteras inom organisationen. I ett antal nationella parlamentarikerdelegationer finns bara få eller inga kvinnliga ledamöter. De berörda nationella parlamenten måste ta itu med denna brist. Det är av stor betydelse att kvinnor låter sig nomineras till olika poster i organisationen och i församlingen för att få en bättre balans mellan könen.

Det är viktigt att genusfrågor i ökad omfattning uppmärksammas av församlingen. Församlingen välkomnar ministerrådets beslut om en ny handlingsplan för genusfrågor och kräver att den omedelbart genomförs. Genusperspektivet ska genomsyra OSSE:s rapporter, resolutioner och övrig dokumentation. Församlingens sekretariat har i uppgift att granska utvecklingen på detta område.

6 Församlingens bidrag till parlamentarisk diplomati

6.1 Församlingens ad hoc-arbetsgrupper

OSSE:s uppgift är att bidra till en fredlig lösning av kriser och att förebygga konflikter. Olösta konflikter hotar stabiliteten. Instabiliteten inom OSSE:s eget område men även inom närområdena innebär ett hot mot säkerheten och välståndet i hela regionen. Parlamentarikerförsamlingens uppdrag är att bidra till diskussioner om säkerhetshot samt därigenom underlätta lösningen på låsta konflikter. Församlingen har tillsatt ett antal ad hoc-arbetsgrupper som under 2005 behandlade Vitryssland, Abchazien, Moldavien och samarbetet med OSSE:s institutioner.

6.1.1 Abchazien

Tone Tingsgård leder församlingens ad hoc-arbetsgrupp angående Abchazien. Hon besökte området i november. Läget i den georgiska utbrytarrepubliken är oförändrat.

6.2 Särskilda representanter

Församlingens president har rätt att utse medlemmar av församlingen till s.k. särskilda representanter. Under 2005 hade församlingen fem särskilda representanter nämligen

- *Tone Tingsgård* som genusrepresentant
- *Göran Lennmarker* som särskild representant för konflikten i Nagorno-Karabach
- *Christopher H. Smith* (USA) som speciell rådgivare angående kampen mot människohandel
- *Bruce George* (Storbritannien) som särskild representant för Medelhavsfrågor
- *Anne-Marie Lizin* (Belgien) som särskild representant för frågan om Guan-tánamo.

6.2.1 Församlingens särskilde representant för Nagorno-Karabach

Göran Lennmarker har sedan 2002 verkat som församlingens representant för konflikten i Nagorno-Karabach. Uppdraget innebär att främja dialogen mellan parterna på alla samhälls nivåer men framför allt den parlamentariska, att rapportera till församlingens president samt att söka och finna metoder att bygga upp förtroende mellan parterna i konflikten. Arbetet sker i nära kontakt med OSSE:s Minskgrupp.

Vid det ständiga utskottets möte i Washington rapporterade Göran Lennmarker om sina ansträngningar att förbättra relationerna mellan Armenien och Azerbajdzjan. Enligt Lennmarker handlar det om en politisk och inte en etnisk konflikt. Konflikten har en historisk bakgrund. Ett nytt krig är otänkbart, enligt Lennmarker. Han såg relativt positivt på sitt uppdrag. Förhandlingarna mellan de två länderna pågår med stöd av Minskgruppen. Internationella normer och europeiska värderingar måste ligga som grund för en lösning. Det är viktigt att ta hänsyn till båda parter intressen. Armeniens främsta prioritet gäller den nationella säkerheten och för Azerbajdzjan handlar det om att få rättvisa. Nagorno-Karabachs status har en central roll i konfliktlösningen. Lennmarker presenterade en åtgärdsmodell med följande element: Den nationella säkerheten, respekt för principer om demokrati, de mänskliga rättigheterna och minoriteters rättigheter, ekonomisk integration och ökad välbefinnande samt rörelsefrihet.

Starkt internationellt stöd från OSSE, Nato, Europarådet och EU genom sin grannskapspolitik kan förväntas bidra till en positiv process när Armenien och Azerbajdzjan väljer att starta den.

7 Valövervakning

Fria och rättvisa val är ett viktigt instrument för att uppnå demokrati. Sedan organisationens tillkomst har valövervakningarna skett i samarbete med Office for Democratic Institutions and Human Rights (ODIHR) samt ofta i samarbete med Europarådets parlamentariska församling och Europaparlamentet. Under 2005 har fyra val till parlament och två presidentval i fem länder övervakats av OSSE:s parlamentariska församling. Vid två av valen deltog medlemmar av den svenska delegationen i övervakningen.

Vid *parlamentsvalet i Kirgizistan* den 27 februari övervakade sju parlamentariker från fem olika länder. Valet fick ett något bättre utfall än tidigare val men tyvärr undergrävdes valresultatet av köpta röster, avregistrering av kandidater samt försök att störa mediernas arbete. Den 10 juli hölls *presidentval i Kirgizistan* som övervakades av 18 parlamentariker från 10 av församlingens medlemsländer. En påtaglig förbättring hade skett när det gäller genomförandet av presidentvalet i relation till valet till parlamentet några månader tidigare. Medborgerliga och politiska rättigheter respekterades och mediernas arbetsmöjligheter hade förbättrats. Det noterades en ökad politisk vilja att hålla demokratiska val även om det fanns brister vid rösträkningen.

Den 6 mars hölls *val till parlamentet i Moldavien*. *Urban Ahlin* ingick i församlingens delegation med 53 parlamentariker från 16 medlemsländer. De flesta av kraven från OSSE och Europarådet på ett demokratiskt val uppfylldes, dock inte alla. Positivt var de många deltagande partierna, medborgarnas aktiva deltagande i valkampanjen och det ökade antalet kvinnliga kandidater. Däremot konstaterades olika hinder för en fri valkampanj.

Parlamentsval hölls i Albanien den 3 juli och bevakades av 24 parlamentariker från 10 länder med församlingens speciella representant i Wien, ambassadör *Andreas Nothelle*, som samordnare. Trots en god insats från den centrala valorganisationen uppstod många problem i vallokalerna. Förbättringar i valsystelet infördes sent, vilket på ett negativt sätt påverkat förberedelserna och genomförandet av valet.

I *Azerbajdzjan* hölls *val till parlamentet* den 6 november. Delegationen från OSSE:s parlamentariska församling leddes av församlingens president *Alcee L. Hastings*.

I delegationen, som bestod av 52 parlamentariker från 21 länder, ingick *Tone Tingsgård*.

Positivt var att två nationella organisationer gav de internationella övervakarna god information. Negativt var att restriktioner mot mötesfriheten före valet hade påverkat valkampanjen, och mediernas arbetssituation hade försämrats. Därutöver präglades valet av stora brister vid rösträkningen.

Den 4 december hölls *presidentval i Kazakstan*. 33 parlamentariker från 16 länder ingick i delegationen. Registreringen av kandidater till valet hade förbättrats sedan tidigare val, och det hade även genomförts en utbildningskampanj riktad mot väljarna. Men mediernas partiskhet till förmån för den

sittande presidenten liksom restriktioner för yttrandefriheten och hot mot oppositionen från myndigheterna demonstrerade bristande vilja att hålla ett fritt och rättvist val.

7.1 OSSE:s standarder för effektiv valövervakning

Förändringar i OSSE:s valövervakning föreslogs i en resolution som presenterades vid plenarsessionen i Washington av den ryska ledamoten *Liubov Sliska*. I resolutionen hänvisas till OSSE:s riktlinjer för demokratiska val. Församlingen rekommenderar att ODIHR och den parlamentariska församlingen tillsammans med andra internationella aktörer utvärderar sina insatser i valövervakningar för att åstadkomma bättre och effektivare standarder. Parlamentariker som valövervakare behöver en verklig inblick i valkampanjen för att kunna bedöma eventuella oegentligheter.

8 Samarbete med andra organisationer och närområden

Europas samarbetsarkitektur har genomgått stora förändringar på senare tid. Efter EU:s och Natos östutvidgning står OSSE och dess parlamentariska församling inför samma utmaningar som övriga europeiska samarbetsorganisationer.

Sedan tio nya medlemmar år 2004 anslöt sig till EU står nu 30 av OSSE:s 55 medlemsländer utanför EU. Nato har 26 medlemsländer. Dessutom omfattar Natos Partnerskap för fred nästan alla övriga OSSE-medlemsländer. Europarådets medlemskrets omfattar nu 46 länder. OSSE:s verksamhet tangerar alla dessa organisationers aktiviteter. OSSE är den enda regionala organisation som särskilt behandlar säkerhetspolitik där både USA och Ryssland är fullvärdiga medlemmar. Någon överenskommelse om arbetsfördelning mellan de europeiska samarbetsorganisationerna finns inte, varför en del aktiviteter överlappar varandra.

Trots att OSSE är en operativ organisation har den inte militära, organisatoriska eller finansiella resurser för att hantera alla delar av en multifunktionell insats. Insatser för den demokratiska utvecklingen på Balkan samt erfarenheter av samarbete i samband med valobservationer i ett flertal länder har visat att OSSE tillsammans med andra regionala samarbetsorganisationer på ett positivt sätt kan bidra till att främja fred och demokrati. OSSE:s parlamentariska församling har ett etablerat samarbete med Europaparlamentet och Europarådets parlamentariska församling när det gäller valövervakningar och stabilitetspakten för sydöstra Europa. Parlamentarikerförsamlingen har föreslagit att OSSE ska inrätta ett kontor i Bryssel för kontakter med EU.

8.1 Samarbetet i Medelhavsregionen

Medelhavsländernas delegationer i församlingen har strävat efter att intensifiera sitt samarbete. Inom församlingen finns ingen officiell grupp för Medelhavsländerna, enligt ett beslut från det ständiga utskottet år 2002 att avslå förslaget om att inrätta regionala grupper. Genom ett kompromissförslag etablerades i stället ett särskilt Medelhavsforum där församlingens alla delegationer kan delta. Medelhavsområdet är ett naturligt regionalt samarbetsfält för de sydeuropeiska staterna.

Den parlamentariska församlingen har vid sina sessioner antagit resolutioner om samarbetet i Medelhavsområdet. Den särskilda relation OSSE har till grannländerna vid Medelhavet har då noterats och det ömsesidiga beroendet av säkerhet har betonats. Församlingen vill bidra till ett närmare samarbete inom Medelhavsområdet för att främja OSSE:s normer och principer. Det ska ske genom ökad politisk dialog, ekonomiskt samarbete och kulturut-

byte samt genom starkare demokratiska institutioner och respekt för de mänskliga rättigheterna.

8.2 En resolution om Medelhavsdimensionen

OSSE har speciella relationer med sex samarbetspartner i Medelhavsområdet, nämligen Algeriet, Egypten, Israel, Jordanien, Marocko och Tunisien, som etablerades redan i Helsingfors slutakt. Årliga konferenser om frågor rörande Medelhavet har hållits sedan 2002, och i församlingen finns en stor enighet om vikten av ett fortsatt gott ekonomiskt samarbete med länderna kring Medelhavet. I en resolution som initierats av församlingens Medelhavstalesman *Bruce Georg* pekas på vikten av att detta goda samarbete fortsätter med tanke på de globala hoten mot säkerheten i detta område och för att motarbeta intolerans och diskriminering.

8.3 Medelhavsforum

Församlingens *tredje Medelhavsforum* ägde rum den 9 oktober i Sveti Stefan i Montenegro.

President Hastings påminde om att en sammanlänkning mellan Europas säkerhet och säkerheten i Medelhavsområdet fastställdes redan 1975 i ESK:s slutakt från Helsingfors. Samarbetet mellan OSSE och Medelhavsländerna har dock länge skett till övervägande del på regeringsnivå. Genom ett program för partnerskap har gemensamma seminarier och möten arrangerats. Dessutom kan partnerskapsländernas företrädare delta i olika OSSE-aktiviteter inklusive parlamentarikerförsamlingens aktiviteter.

Enligt församlingens nye representant i Medelhavsfrågor, *Bruce George*, bör Medelhavsregionen som begrepp inkludera ett mycket större område än Medelhavets kustländer. I den geopolitiska bemärkelsen sträcker sig området via Svarta havet ända fram till Kaukasien.

Senator *Jerry Grafstein* från Kanada ansåg att en av de viktigaste uppgifterna för Mellanösterns ekonomier är att skapa möjligheter till sysselsättning. Arbetslöshet är ett problem som drabbar ungdomar mycket hårt. För hållbar ekonomisk utveckling behöver jordbruket reformeras. Han rekommenderade en investeringsbank för Mellanöstern och frihandelsavtal på bilateral basis.

Sveriges delegation till OSSE:s parlamentariska församling

Ordförande

Tone Tingsgård (s)

Vice ordförande

Göran Lennmarker (m)

Övriga ledamöter

Martin Nilsson (s)

Cecilia Wigström (fp)

Urban Ahlin (s)

Carina Hägg (s)

Annelie Enochson (kd)

Sermin Özürküt (v)

Suppleanter

Håkan Juholt (s)

Åsa Lindestam (s)

Ola Sundell (m)

Allan Widman (fp)

Carina Ohlsson (s)

Ronny Olander (s)

Holger Gustafsson (kd)

Karin Thorborg (v)

Den parlamentariska församlingens och utskottens ledning

Församlingens presidium

President *Alcee L. Hastings* (USA)

Vicepresidenter

Nino Burjanadze (Georgien)

Barbara Haering (Schweiz)

Tone Tingsgård (Sverige)

Nevzat Yalcintas (Turkiet)

Giovanni Kessler (Italien)

Panos Kammenos (Grekland)

Nebahat Albayrak (Nederländerna)

Oleh Belarus (Ukraina)

Pia Christmas-Moeller (Danmark)

Församlingens utskottspresidier

Utskottet för politik och säkerhet (I utskottet)

Ordförande *Göran Lennmarker* (Sverige)

Vice ordförande *Jean-Charles Gardetto* (Monaco)

Rapportör *Wolfgang Grossruck* (Österrike)

Utskottet för ekonomi, vetenskap, teknologi och miljö (II utskottet)

Ordförande *Benjamin Cardin* (USA)

Vice ordförande *Leonid Ivanchenko* (Ryssland)

Rapportör *Roland Blum* (Frankrike)

Utskottet för mänskliga rättigheter och demokrati (III utskottet)

Ordförande *Claudia Nolte* (Tyskland)

Vice ordförande *Cecilia Wigström* (Sverige)

Rapportör *Anne-Marie Lizin* (Belgien)

OSSE:s medlemsstater

Albanien	Moldavien
Andorra	Monaco
Armenien	Nederländerna
Azerbajdzjan	Norge
Belgien	Polen
Bosnien och Hercegovina	Portugal
Bulgarien	Rumänien
Cypern	Ryska federationen
Danmark	San Marino
Estland	Schweiz
Finland	Serbien och Montenegro
Frankrike	Slovakien
Förenta staterna	Slovenien
Georgien	Spanien
Grekland	Storbritannien
Irland	Sverige
Island	Tadzjikistan
Italien	Tjeckien
Kanada	Turkiet
Kazakstan	Turkmenistan
Kirgizistan	Tyskland
Kroatien	Ukraina
Lettland	Ungern
Liechtenstein	Uzbekistan
Litauen	Vatikanstaten
Luxemburg	Vitryssland
Makedonien	Österrike
Malta	

Samarbetspartner

Afghanistan

Algeriet

Egypten

Israel

Japan

Jordanien

Korea

Marocko

Thailand

Tunisien